

Guanyar o dir la veritat?

«La voluntat política expressada pel poble de Catalunya a les urnes té un significat inequívoc i caldria que ens expliquessin si és respectat o bé no»

El títol de la pel·lícula emesa fa poc per TV3, m'ha fet pensar en la situació política que vivim a Catalunya, en ple remolí engolidor d'energies que és tota campanya electoral, més encara si n'arriben unes quantes de seguides. Totes les forces polítiques tenen l'objectiu legítim d'obtenir els millors resultats possibles, tot i que, en algun cas concret, n'hi ha un altre de no menys legítim com ara alçar-se amb el triomf electoral. I encara, precisant un xic més, passar per davant de qui consideren el seu adversari principal. Guanyar, doncs, és, ara i tant, allò que esdevé prioritari per a totes les sigles. La pregunta pertinent cau pel seu propi pes: i un cop guanyat, què en faran de la victòria? Per a què servirà? Com utilitzarà cada partit la força que l'electorat li haurà donat?

Desconec si mai sabrem ben bé del tot què va passar el mes d'octubre de 2017 i què uns pocs mesos abans. Però als electors ens aniria bé, pel cap baix, saber si més no què preveuen o volen que passi, els partits, en l'etapa que s'obre després del cicle electoral. Mirant enrere, no són pocs els que es demanen quantes i quines de les estructures d'estat que figura que s'estaven construint, realment, es van arribar a bastir, ni que fos una mica. Si cap d'elles no va ser prou sòlida com per a garantir la victòria i convertir en realitat el que vam votar el primer d'octubre, com és que, això no obstant, la majoria independentista es va llançar a la proclamació d'independència sense tenir-ho, com s'ha vist, mínimament lligat?

Les conseqüències posteriors, amb la majoria de protagonistes principals a la presó i a l'exili, són la demostració que no es va calcular, adequadament, l'abast de les decisions que es prenen. No cal explicar-ho tot, perquè també ho sabia l'estat, però confio que hi hagi qui, a més de fer números d'escons futurs, estigui fent un balanç exhaustiu de què no va rutilar prou, de quines aliances o complicitats podem tenir si fem les coses millor, amb més rigor i preparació i menys improvisació, amateurisme i ingenuïtat. I, sobretot, de què caldrà fer per adoptar una estratègia unitària que acabi sent victoriosa, no sols per a unes soles sigles, sinó pel país.

Aclarir quin significat dona cada força al primer d'octubre tampoc no seria una mala idea. No és cert que no tingués conseqüències legals, altrament ningú no estaria sotmès a judici per aprovar al Parlament allò que setmanes abans havia acordat la ciutadania a les urnes, malgrat la repressió brutal i la violència ferotge de l'estat i d'unes forces de seguretat que també nosaltres paguem amb els nostres impostos. Aquella data molta gent se la va jugar, hi hagué centenars de ferits i contusionats, colpejats, agredits, insultats, vexats, i una persona perdé un ull, no pas simbòlicament, sinó de manera real. La xarxa civil que va fer possible el referèndum, el poble que va anar a votar, no va fer-ho per pressionar l'estat per a negociar unes condicions d'estada de Catalunya a Espanya diferents de les actuals. Ningú no s'hauria mogut de casa si hagués sabut que el primer d'octubre tan sols era previst que servís per a això, com a instrument futur de pressió. Realment aquell referèndum no anava de debò? Si així ho creien llavors, potser que ho haguessin avisat abans. La voluntat política expressada pel poble de Catalunya a les urnes té un significat inequívoc i caldria que ens expliquessin si és respectat o bé no. En fi, hi sortiríem guanyant si tothom parlés clar i digués la veritat. Perquè només la veritat ens farà lliures.